

Yhden luukun palvelujen hankkeen seurantaryhmä, 10. kokous

Aika: maanantai 23.9.2024 klo 13-14:30

Paikka: nh. Norppa, ympäristöministeriö ja Teams

Osallistujat: Juhani Damski, ympäristöministeriö (puheenjohtaja)
Mika Nykänen, valtiosihteeri (varapuheenjohtaja)
Janne Öberg, valtiovarainministeriö
Anu Nousiainen, valtiovarainministeriö
Jyrki Alkio, työ- ja elinkeinoministeriö
Mikko Holm, työ- ja elinkeinoministeriö
Olli-Matti Verta, maa- ja metsätalousministeriö
Kirsi Martinkauppi, ympäristöministeriö
Tarja Haaranen, ympäristöministeriö
Antti Irjala, ympäristöministeriö
Teemu Lehikoinen, aluehallintovirasto
Tarja Savea, aluehallintovirasto
Sari Myllyoja, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Jari Mutanen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Johanna Korpi, ympäristöministeriö (jäsen sihteeri)
Sonja Pyykkönen, ympäristöministeriö (koordinaattori)

Asialista

1. Kokouksen avaus 13.00

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Yleiskatsaus lausuntopalautteeseen ja jatkovalmistelun aikataulu

a. VAU HE, Janne Öberg VM

Janne Öberg kertoi, että VAU-lainsäädännön jatkovalmistelu on aloitettu lausuntokierroksen jälkeen ja tavoitteeksi on asetettu, että lakiesitys etenisi viikolla 7/2025 eduskuntaan. Lausuntoja saatiin yli 200 kpl. Ensimmäisten arvioiden mukaan viraston perustamiseen suhtaudutaan pääosin myönteisesti, eikä toistaiseksi ole havaittu, että esityksessä olisi perustavaa laatua olevia ongelmia. Lausunnoissa esitettiin joitakin kommentteja tehtävänjaosta LVV ja EVK -vä-
lillä (alueiden käytön sääntely, eräät tiedonsaantioikeudet, EVK:n erikoistumistehtävät). Li-
säksi on saatu juridisteknisiä kommentteja.

b. YLP-HE, Pasi Kallio YM

Pasi Kallio esitteli yhden luukun lakiesitykseen saatua lausuntopalautetta. Lausuntoja saatiin 104 kpl monipuolisesti eri tahoilta. Lausuntoyhteenvedon laatiminen on meneillään. Jatkovalmistelun aikataulu on tiukka. Hallituksen esityksen käännökset on tehtävä loka-marraskuussa, jotta esitys pystytään viemään viikolla 7/25 eduskuntaan.

Lausuntopalautteen mukaan lakiesityksen tavoitteita kannatetaan laajasti. Ennakollisen neuvonnan ja ohjauksen vahvistaminen sai laajasti kannatusta. Resurssien turvaamiseen tuli paljon lausuntoja. Oikeusministeriö nosti esiin esityksen suhteen hallinnon yleislakeihin. Valtiovarainministeriö korosti taloudellisten vaikutusten arviointia sekä selkeyttämistä neuvonnan maksullisuudesta tai maksuttomuudesta. Yhteensovittamislain kumoamista pidettiin perusteltuna. Yhteiskäsittelyn laajentamista kannatettiin laajasti, mutta menettelyyn toivottiin kuitenkin myös joustoa. Etusijan jatkamista ja laajentamista kannatettiin laajasti, mutta muut hankkeet eivät kuitenkaan saisi jäädä etusijalle menevien jalkoihin. Ydinvoimalaitoksia esitettiin mukaan etusijamenettelyyn. Määräajat saivat sekä ymmärrystä että kritiikkiä. YVAN yhteiskuumisen laajentamista kannatettiin, samoin kuin tuulivoimaloiden kokorajan alentamista YVAN osalta.

4. Yhden luukun lainsäädäntöhankkeiden tilannekuva, Johanna Korpi YM

Johanna Korpi esitteli lainsäädäntöhankkeiden tilannekatsauksen. Viraston käynnistymisen osalta on tärkeää, että eri hallitusten esitysten osalta ei tule viivästyksiä. Kriittisten raaka-ainesten asetusta toimeenpaneva HE olisi annettava eduskunnalle viikolla 47. Siihen liittyy tarve osoittaa resurssia yhteyspisteviranomaisena toimimiseen. Nettonolla-asetuksen lainsäädäntöehdotuksen valmistelu on alkamassa. Sen osalta tullaan väistämättä hieman myöhästymään voimaantulossa. Vesienhoidon ympäristötavoitteita ja niistä poikkeamista koskeva hallituksen esitys ollaan antamassa eduskunnalle 10.10.2024.

Päätettiin, että seurataan lainsäädännön etenemisen 'liikennevaloja' jatkossa kokouksissa.

5. Hallituksen esitys nettonollateollisuuden hankkeiden yhteyspisteviranomaisesta (vuodelle 2025), Sami Rinne YM

Nettonolla-asetuksen (NZIA) tavoitteena on, että EUssa rakennettaisiin lisää teknologian, laitteiden ja komponenttien valmistuskapasiteettia hiilineutraalin edullisen energian tuottamiseksi. Asetus tuli voimaan 29.6.2024 ja se on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä. Asetus edellyttää kansallisen keskitetyn yhteyspisteen määrittämistä. Vuodelle 2025 tarvitaan tehtävää hoitava taho ennen tehtävän siirtymistä Lupa- ja valvontavirastoon ja yhteyspisteeksi nimettäisiin Itä-Suomen aluehallintovirasto. Asetus tuo myös määräaikoja lupamenettelyille. Strategisille nettonollahankkeille annettaisiin myös kansallisesti etusija lupakäsittelyssä.

Tavoitteena on saada HE lausunnoille lokakuun alkupuolella. Se annettaisiin eduskunnalle vuoden 2024 loppuun mennessä ja voimaan mahdollisimman pian. Vuoden lopun määräajasta myöhästytään väistämättä, mutta lainsäädäntö pyritään saamaan voimaan mahdollisimman pian.

6. Yhden luukun toimeenpanohankkeen tilannekatsaus, Sonja Pyykkönen YM

YLP-toimeenpanohankkeen, ympäristötoimialaryhmän ja LVV-toimeenpanohankkeen kesken on koordinoitu työtä. YLP-toimeenpanohankkeen väliraportti valmistui elokuussa. Parhaillaan työstetään luonnoksia ympäristötoimialan ylätason toimintamalleiksi (palvelumuotoilu). Ensimmäiseksi valmisteluun kutsuttiin toiminnanharjoittajia, jotta saatiin asiakkaiden tarpeita työn lähtökohdiksi. Luonnoksia on sen jälkeen valmisteltu viranomaistyöpajoissa.

Yhteyspisteviranomaisen pilotti käynnistyy syyskuussa. Pohjois-Suomen AVI:ssa on rekrytoitu henkilö pilottia toteuttamaan. Yhteyspisteviranomaistoiminta kattaa ainakin ympäristönsuojelulain, vesilain, rakentamislain, kaivoslain, kemikaaliturvallisuuslain ja YVA-lain mukaisia menettelyjä. Pilotissa ei toteuteta yhteyspisteviranomaisen viranomaistehtävää, vaan kehitetään yhteyspisteviranomaistoimintaa sekä valmistellaan ja määritellään tehtävien toteutusta. Pilotissa muodostetaan toimintatavat ja prosessikuvaukset yhteyspisteviranomaistoiminnasta ja yhteistyötä tehdään Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen Itä-Suomen AVIn kanssa. Viranomaisille ja asiakkaille laaditaan ohjeistus ja valmistellaan tiedottamista. Pilotin aikana kerätään tietoa yhteyspisteviranomaisen toiminnan toteutuksesta, ml. määräajoista ja niiden seurannasta. Pilotointi tuottaa tietoa vuonna 2026 aloittavaa Lupa- ja valvontavirastoa varten. Vuonna 2025 järjestetään tilaisuus, jonka tavoitteena on helpottaa tehtävän siirtoa Lupa- ja valvontavirastoon.

YVA-kehittämishanke käynnistyy lokakuussa. Sisällöllisen kehittämisen lähtökohtina ovat muutokset lainsäädännössä, tarpeet toimintatapojen kehittämiseksi sekä toiminnan valtakunnallisen yhtenäisyyden parantaminen. Työssä päivitetään YVA-yhteysviranomaisen tukiaineistot sisältäen toimintamallien kuvauksen YVA-menettelyn eri toteuttamistavoissa. Hankkeessa valmistellaan ohjeistus ja materiaalit YVA-menettelyyn osallistuville, hankkeesta vastaaville ja yhteysviranomaisille. Lisäksi toteutetaan koulutusta, jotta uudet toimintatavat otetaan käyttöön.

7. Tour de Table ajankohtaisista

Ei ajankohtaisia.

8. Seuraava kokous: 25.10. klo 9-10:30

9. Kokouksen päättäminen klo 14.30